

Ante Jurčević

***U čast Arsenu Duplančiću –
knjižničaru, muzealcu i
čuvaru baštine***

UPOVODU ODLASKA U MIROVINU
s osobitim zadovoljstvom i dubokim poštovanjem pišem predgovor za ovaj broj *Vjesnika*, posvećen dugogodišnjem knjižničaru i muzealcu Arsenu Duplančiću, čiji su radovi iz područja povijesti, arheologije, povijesti umjetnosti, etnologije, geografije, arhivistike i knjižničarstva obogatili kulturni, stručni i znanstveni svijet i ostavili dubok trag, ne samo na prostoru grada Splita, Dalmacije, Republike Hrvatske nego i mnogo šire. U njegovu iznimnu erudiciju uvjerio sam se davno, surađujući s njim na projektima prije mog dolaska u Arheološki muzej, a to se uvjerenje produbilo i učvrstilo zajedničkim radom u Muzeju. Posebno sam cijenio njegov odnos prema posjetiteljima knjižnice, bilo da je riječ o učenicima, studentima, profesorima, akademikima ili djelatnicima Muzeja: unatoč svojim iznimnim stručnim i znanstvenim kompetencijama Arsen je svima jednako pristupao, nastojeći pomoći savjetom, pronaći potrebnu literaturu ili uputiti na nju. Briga o knjigama, bilo da je riječ o najstarijim rukopisima i inkunabulama ili najnovijoj literaturi koju je trebalo nabaviti za Muzej, za njega nije bio samo posao nego misija ili način života.

Rođen 1959. godine u Splitu, gradu u čijem je kamenu prepoznao vlastito naslijeđe, povijesnu dubinu i identitet, Arsen Duplančić svoj je životni i profesionalni put dosljedno gradio na temeljima znatiželje i istinske ljubavi prema baštini. Nakon studija na Pedagoškoj akademiji u Splitu i Filozofskom fakultetu u Zadru u svojem se znanstvenom radu usmjerio na povijest i knjižničarstvo, a profilirao se kao stručnjak s iznimnim osjećajem za detalj, dokument i kontekst.

Od 1981. do umirovljenja 2022. godine Arsen Duplančić bio je neraskidivo vezan uz Arheološki muzej u Splitu, gdje je radio najprije kao tajnik, a potom kao voditelj muzejske knjižnice. Njegova uloga nadilazila je administrativne i knjižničarske poslove jer je tijekom desetljeća istraživačkoga i znanstvenog djelovanja na prikupljanju, obradi, interpretaciji i predstavljanju kulturno-povijesne baštine objavio više od 270 znanstvenih i stručnih radova, bio sudionikom brojnih znanstvenih skupova te sudjelovao u pripremi i postavljanju 22 izložbe. Posebno se istaknuo kao vrstan poznavatelj arhivske građe i

Ante Jurčević

***In Honour of Arsen Duplančić –
Librarian, Museologist and
Guardian of Heritage***

IN RECOGNITION OF RETIREMENT,
it is with great pleasure and deep respect that I write the foreword for this issue of *Vjesnik*, dedicated to the long-serving librarian and museum professional Arsen Duplančić. His work across history, archaeology, art history, ethnology, geography, archival studies, and librarianship has enriched the cultural, professional, and scholarly spheres, leaving a lasting mark not only on the city of Split, Dalmatia, and the Republic of Croatia, but far beyond. I first encountered his remarkable erudition years ago, through collaboration on projects prior to my arrival at the Archaeological Museum. That impression only deepened through our subsequent work together at the Museum. I have always admired his approach to the library's visitors, whether pupils, students, professors, academics, or Museum staff. Despite his exceptional professional and scholarly expertise, Arsen treated everyone with equal respect, always striving to offer advice, locate the necessary literature, or guide them toward it. For him, the care of books, whether ancient manuscripts and incunabula or the newest publications to be acquired for the Museum, was not merely a job but a mission and a way of life.

Born in 1959 in Split, a city whose stone he recognised as his own heritage, historical depth, and identity, Arsen Duplančić built his personal and professional path on the foundations of curiosity and a genuine love of cultural heritage. After completing his studies at the Teacher's Academy in Split and the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zadar, his scholarly focus turned toward history and librarianship, establishing him as an expert with an exceptional sense of detail, documentation, and context.

From 1981 until his retirement in 2022, Arsen Duplančić was inextricably linked to the Archaeological Museum in Split, where he first worked as secretary and later as head of the Museum Library. Yet his role extended far beyond administrative and library duties. Over decades of researching, collecting, analysing, interpreting, and presenting cultural and historical heritage, he published more than 270 scholarly and professional papers, participated in numerous academic con-

izvora vezanih za povijest Splita, istraživanja Salone, Kaštela i Trogira, neovisno o tome je li riječ o antici, ranokršćanskoj baštini, srednjem vijeku ili francuskoj upravi u Dalmaciji. Osobitu pažnju posvetio je povijesti Muzeja i don Frani Buliću. Rezultati i koncept njegovih dugogodišnjih arhivskih i terenskih istraživanja najjasnije su prezentirani na izložbi i u katalogu izložbe *U temeljima hrvatske arheologije*, gdje je na jasan, dojmljiv i edukativan način na osnovi izvorne terenske dokumentacije, arheoloških nalaza i arhivske građe prikazao prvih pedeset godina sustavnih istraživanja Salone i djelovanja Muzeja. Vjerodostojnost izloženih predmeta i katalog jasno daje do znanja da je riječ o znanstveniku s besprijekornim osjećajem za mjeru u kontekstu građe koju je obrađivao i posebnim emocijama prema ustanovi u kojoj je radio.

U trenutku kada zaokružujemo jedno poglavlje njegova života ovim simboličnim izdanjem, osjećamo potrebu izraziti Arsenu Duplančiću poštovanje i iskrenu zahvalnost – za njegovu stručnost, sustavnost, nesebičnost i osobnu toplinu. Njegova skromnost, tihi autoritet i predanost radu ostavljaju trag koji se ne briše – ne samo u knjižnim fondovima i znanstvenim publikacijama nego i u ljudima koji su s njime dijelili svakodnevicu, projekte i znanstvenu znatiželju. Ovaj zbornik nije samo zbirka tekstova. On je izraz zahvalnosti, priznanja i prijateljstva. Posvećen je čovjeku koji je znao slušati prošlost, ali je jednako znao i kako je sačuvati za budućnost.

ferences, and contributed to the preparation and installation of 22 exhibitions. He distinguished himself as an outstanding expert on archival materials and sources related to the history of Split, as well as the study of Salona, Kaštela, and Trogir, whether concerning Antiquity, Early Christian heritage, the Middle Ages, or the period of French administration in Dalmatia. He devoted particular attention to the history of the Museum itself and to rev. Frane Bulić. The results and conceptual framework of his long-term archival and field research were most clearly presented in the exhibition and accompanying catalogue *In the Foundations of Croatian Archaeology*, where he used original field documentation, archaeological finds, and archival material to depict the first fifty years of systematic excavations at Salona and the Museum's activities in a clear, compelling, and educational manner. The authenticity of both the exhibited objects and the catalog testify unmistakably to a scholar with an impeccable sense of proportion in handling the material he studied – and to a deep personal affinity for the institution to which he devoted his career.

As we bring one chapter of his life to a close with this symbolic edition, we feel compelled to express our respect and heartfelt gratitude to Arsen Duplančić – for his expertise, thoroughness, selflessness, and personal warmth. His modesty, quiet authority, and unwavering dedication have left an indelible mark – not only on library collections and scholarly publications, but also on the lives of those who shared with him their daily work, projects, and intellectual curiosity. This volume is more than a collection of texts. It is an expression of gratitude, recognition, and friendship. It is dedicated to a man who knew how to listen to the past – and, just as importantly, how to preserve it for the future.